

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Vizitațiunea canonică din protopopiatul Târgul-Murășului

III.

Desprinși cu greu din casa primitoare a pr. Muica, din Sângeorzul-de-pădure, am plecat spre *Sovata*. Trecem prin câteva sate săcuiești cu olari renumiți, cum e Ghindari, unde pe case în loc de cruci — fiind reformați — sunt figurine de lut smălțuite de diferite forme și culori, buchete, porumbi, berze, cocoși, etc. de crezi că treci prin sate păgâne.

Cu ivirea munților ne apropiem de renumita stațiune balneară a *Sovatei*, unde ne ducem să vedem locul pe care este să se zidească o bisericuță ortodoxă, atât de necesară mulțimii mari de vizitatori ce vin să-și întărească și sănătatea sufletească, pe lângă cea trupească. Locul ce ni s'a arătat e frumos, poziție bună și potrivită. Timpul fiind scurt, abea putem merge până la lac și plecăm mai departe spre *Mușin*.

Trecem printr'un șir de sate ungurești, între cari și orașelul *Miercurea-Niirajului*, cari toate vor fi fost populate odată de români, căci și dacă azi sunt numai săcui, mulți poartă nume de familie românești.

Mușinul e într'o parte mai ferit și poate că această împrejurare a mai păstrat neîneacăta limba și credința. E sat sărăcut, fără biserică. Ne primesc frumos, întimpinând primarul pe P. Sf. Sa cu pâne și sare, iar fiii preotului cu cântece, în cor improvizat. Serviciul divin se face într'o capelă așezată în școală. Prea Sfinția Sa le ține o cuvântare cu îndemnuri speciale pentru a-și face cât mai îngrabă biserică.

De aici ne mai oprim numai în marginea satului *Sânișor*, unde avem un mănunchi de credincioși, cu o modestă bise-

ricuță. E filie la *Coronca*, așa că și preotul *Matei* e între puținii credincioși, cărora P. Sf. Sa le adresează câteva cuvinte de îndemn și încurajare. — În *T.-Murăș* am ajuns pe înopțate.

Marti în 11 Septemvrie plecăm de vreme la *Mureșeni*, căci avem de vizitat 5 parohii. *Mureșeni* este o comună mărișoară în apropierea *Tg.-Murășului*, făcând parte din cercul comunelor locuite de români cari încercuesc această cetate a *Săcuimii*. În fața bisericii ne așteaptă popor multișor. Pr. *Oltean* bineventează, P. Sf. Sa dă sfaturi poporului adunat cum să ducă o viață bineplăcută lui Dumnezeu, să-și dea copiii la școală și să-și păstreze cu sfințenie credința, limba și obiceiurile românești. Biserica de lemn e încă bună, e însă așezată prea în margine de sat. Nu departe de ea este și o biserică catolică de piatră, proprietatea singurei familii catolice din sat.

În *Cristești*, comuna vecină, sosim ceva mai de vreme de cum am fost anunțați. Totuși poporul se adună în grabă și aproape umplu biserică încăpătoare, de piatră, ascultând cu mare atențiune cuvântarea P. Sf. Episcop. Cuvântarea a fost premersă de o scurtă rugăciune de mulțumită. La ieșirea din biserică, preotul reformat își ține de cuviință să-și prezinte omagiile. Copiii și fetele ne acoper automobilul cu flori, petrecându-ne în urale. Timpul prea măsurat nu ne lasă să vizităm interesantele săpături archeologice ce se fac de câțiva ani în marginea satului, descoperindu-se lucruri de mare valoare, vase, unelte, obiecte din timpul Romanilor și din 'naintea lor.

Ieșind în șoseaua națională, ne depărtăm de valea Murășului, cotind spre *Cerghid*. În capul satului ies într-o împănare o ceată de călăreți și ne conduc la poarta triumfală unde popor și tineret ne întâmpină cu flori și cuvinte de bunăvenire. E întâiul sat unde întâlnim și port românesc, poate și fiindcă e cel dintâi sat curat românesc, neamestecat cu săcui. La biserică, în fruntea unui alt grup mare de credincioși, preotul Vlad bineventează pe Prea Sfinția Sa, într-o lungă vorbire. Urcăm dâmbul unde-i așezată biserică și cum e locul pitoresc cu privire peste tot satul, la umbra clopotniței și a pomilor se face un Te Deum și Prea Sf. Sa vorbește, dându-le înțelepte sfaturi, despre felul cum trebuie să trăiască. Le amintește și de frumoasa donațiune de o jumătate milion de Lei, ce au primit-o acum doi ani dela *Ioaneșiu Petra Oașia*, pentru zidirea unei biserici, și care va trebui întregită și cu contribuțiuni din partea lor, pentru a-și putea face biserică frumoasă. Vizităm casa parohială de curând zidită și după o oprire de câteva clipe în casa d-nei și d-lui Eugen Mera din Reghin, proprietar în Cerghid, plecăm spre *Vidrasău*. Primire tot așa de frumoasă ca și'n Cerghid. Biserica în bună stare, de lemn, se umple de lume. După o scurtă rugăciune, Prea Sf. Sa le vorbește despre datorințele de buni creștini și români. Pr. Branea mulțumește în numele credincioșilor. Prea Sf. Sa se întreține câțva timp cu dl prefect al județului Târnava-mică și cu poporul adunat. Masa o luăm în casa pr. Branea, la care participă și dl prefect Mutu, prim-pretorul Maior, preotul unit etc.

Ca să intrăm în *Morești*, trecem Murășul pe un pod plutitor. Ne primesc cu bucurie și în biserică ascultă pătruși de evlavie rugăciunile rostite și cuvintele arhieresti. La ieșire Prea Sfinția Sa stă îndelung de vorbă cu credincioșii despre nevoile lor. Preotul desbrăcat de odăjdii ne face neplăcuta surprindere de a nu fi îmbrăcat în reverenți.

Spre Târgul-Murăș ne întoarcem pe alt drum care trece prin parohiile noastre Berghia, Nasna, Cornățel, în cari nu ne oprim fiind vizitate în anii trecuți.

Seara în Târgul-Murăș s'a întrunit Con-

siliul parohial sub prezidenția P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae Ivan.

P. Sf. Sa în cuvântarea de deschidere a ședinței arată că motivele care l'a îndemnat să stăruie pentru zidirea bisericii celei noi în Tg.-Murăș, a fost starea umilitoare în care se găsea parohia cu biserica cea veche. Planul prea îndrăzneț și costisitor al bisericii ce se ridică, l-a aprobat numai după ce a primit asigurări de sprijin permanent din partea primăriei și a județului, știind prea bine că puterile parohiei sunt mult prea mici. Și la o autoritate și la alta au intervenit schimbări neprevăzute, cari au făcut să stagneze lucrările. Când situația era mai critică a intrat zizania între unii membrii ai consiliului, sfârșită cu dimisionarea câtorva și încă dintre cei cari au stăruit mai mult pe lângă planul actual și a căror colaborare se cerea mai imperios ca unora cari au avut și au rol de conducere și'n alte direcțiuni ale vieții publice. Motivele prea personale ce i-au făcut să dimisioneze, le califică fapta ca o dezertare dela datorie. În consecință se va interveni pe lângă ei să revină asupra dimisiunilor.

Din informațiunile date de ing. Maetz și programul de lucrări întocmit de ing. V. Vlad, se constată că programul de lucru al anului acesta e de 1.653,200 Lei ce se vor acoperi din veniturile de Lei 1.671,706; Aceste lucrări sunt date în întreprindere d-lor C'oss și Pastor și cuprind ridicarea cupolei și punerea bisericii sub coperiș.

Din raportul dlui casier I. Henteș, reiese că epitropia are bani disponibili circa o jumătate de milion, din care se pot acoperi cheltuielile preliminate.

Dl Dr. E. Dandea, epitrop, în numele întregului consiliu, mulțumește P. Sf. Sale pentru grija ce a purtat-o și o poartă acestei parohii. Consiliul a îndrăznit să înceapă o lucrare așa de mare, având încredere în el însuși și l'ând ca exemplu tocmai pe P. Sf. Sa cu începerea zidirii grandioasei catedrale episcopoești. S'au ivit e drept, greutăți, dar au fost biruite ca și o mulțime de svonuri tendențioase, cari azi toate s'pulberate. Întreg consiliul privește cu încredere în viitor căci totul s'a lucrat bine, solid, cinstit și fără întreruperi păgubitoare zidirii. Situația bănească încă e

satisfăcătoare în împrejurările actuale, mai ales că biserica n'are nici un ban datorie. Consiliul dorește să fie cât mai apropiată ziua în care împreună cu P. S. Sa să serbeze sfințirea acestei biserici.

Prea Sfinția Sa deplin satisfăcut de toate cele constatăte, îndeamnă pe toți să rămână statornici la datorie și'ncrezători în terminarea cu bine și cât mai îngrabă a bisericii, și ca încheiere îi roagă, mai ales să se ferească a face politică în jurul edificării bisericii.

A doua zi dimineața, P. Sf. Sa a vizitat clădirea bisericii, iar mai târziu a făcut câteva vizite la șefii autorităților din oraș. — Seara s'a întors la reședință.

În tot timpul acestei vizitațiuni canonice am fost găzduiți la P. On. D. protopop Ștefan Rusu și pentru ospitalitatea plină de atențiune, mulțumim în deosebi dnei protopopese.

Cu vizitarea acestor parohii Prea Sfinția Sa a ajuns să vadă toate parohiile protopopiatului Tg.-Murășului, afară de Oarba-de-Murăș și Petea-de-Câmpie, cari sunt mai pe margine.

A constatat în general că parohiile sunt în vădit progres. Prin reforma agrară au fost aproape toate împrăștiate în mod satisfăcător, unele chiar cu pământ de prima calitate. Această împrejurare a ridicat valoarea parohiilor și îngrijite de preoți cu devotament, pot ajunge la o frumoasă dezvoltare, în deosebi acelea cari până mai ieri erau dosădite. Cu puțină trudă de apostolat din partea preoților și de jertfă din partea credincioșilor, se vor ridica și bisericile cari nu sunt corespunzătoare sau lipsesc de tot. Unde bisericile sunt bune se va pune mai multă grijă pe împodobirea internă, înlocuindu-se iconostasele improvizate pline de icoane neortodoxe, cu iconostase corespunzătoare cari să inspire evlavie și dragoste de biserică, paralel cu predicile cât mai dese ale preoților.

Cea mai mică biblie din lume pare a fi a dnei I. P. Aylward din Ilwaco, care este o adevărată miniatură tipografică. A fost tipărită în Glasgow, cuprinde 876 pagini, lungimea e de 45 mm, lățimea 32 mm, iar grosimea de 5 mm.

Mănăstirea dela Izbuc.

Prea Sfinția Sa Episcopul Roman Ciorogariu, al eparhiei Oradea, neavând nici o Mănăstire, s'a hotărît să înființeze una la Izbuc, și pentru asta a trimis o circulară credincioșilor, cerându-le câte o „firmatură din prisosințele lor“. Apelăm și noi la dărnicia credincioșilor noștri, mai ales că Izbucul nu e departe de hotarul vestic al eparhiei noastre și vor putea și dintre ei să caute mângâiere la acest loc de închinare.

Pentru mai mult îndemn reproducem o parte din frumoasa circulară:

„În munții sfinți ai Bihariei e un izvor minunat, unde după tradiții și chiar după numele satului de lângă izvor Călugări, odinioară trebuia să fie o Mănăstire. Învățatul profesor universitar dl S. Mehedinți, iată cum descrie acel minunat loc de pelerinagiu a populației din Biharia și județele mărginașe:

„Am fost zilele trecute la marginea de apus a țării. N'am vreme să înșir toate câte le-am văzut acolo. Dar una vreau s'o știe toți cititorii Duminecii poporului.

Era în ziua de înălțare. Dela Vașcău, un târguleț din valea Crișului-negru, am pornit printre niște dealuri acoperite cu fagi, întâi am plecat cu un tren de acela, cari scot lemne din pădure, apoi am mers pe jos. De jur împrejur potecile erau pline de lume, femei, copii, bătrâni, fete și tot felul de oameni veniți dela depărtare de poște.

Și toți intrau tot mai adânc în pădure. Ce căutau? Mergeau să vadă minunea dela Izbuc, vestită în tot ținutul acela și toate ținuturile dimprejur.

Iată ce mi-au văzut ochii. Dupăce am trecut multe dealuri și multe păduri negre, am ajuns într'o vale pe a cărei fund se întinde o poiană între codrii de fagi. Prin mijlocul poienii curge o gărlă care izvoarește din o stâncă. Dar izvorul e tare minunat: aci apele să umflă și revarsă din albie, aci seacă și stau locului. Aștepti un sfert de ceas sau mai mult, apoi vezi apa Izbucului că saltă în sus, gărla pornește ca la scocul morii, iar lumea dimprejur se grămădește să privească unda apei.

În ziua aceea veniseră bolnavi din toate

părțile, cale de 10 poște. Rânduiala e așa: când pornește apa, bolnavul se așează dedesubtul șuvdiului, iar gârla îl udă, întocmai ca la scocul morii. Cât am stat de față, mai mulți bolnavi au intrat în șuvoiul apei (unul avea o rană la cap nevindecată din timpul războiului). Am văzut și femei venind cu copii în brațe să-i scalde în izvorul făcător de minuni.

În ziua înălțării 10 preoți fac slujbă împrejurul Izvucului. Prea Sf. Episcop Roman Ciorogariu a plănuț să zidească aici o biserică. Gând ce nu se poate mai nimerit.

Dacă se va înălța aici o mănăstire, nu ne îndoim că locul acela va ajunge vestit în tot cuprinsul țării românești.

Dacă se va face o biserică la Izvuc, în valea Crișului, se va aduna acolo lumea din toate colțurile pământului românesc, — va fi ca un fel de Ierusalim al Românilor.

Cei cari știu să privească lucrurile mai adânc, să ia seamă ce faptă mare se poate săvârși aici pentru întregirea sufletească a neamului“.

Da, faptă mare se săvârșește prin înființarea unei Mănăstiri la izvorul Izvuc. De aceea am cerut dela Stat și ni s'a dat încă în anul 1924 un loc cu o împrejurime împădurită cu fag de 70 hectare, nepotrivită însă de edificare ori de valorizare. Așa se întâmplă ca și astimp când la sfânta Înălțare preoțimea și sute de pelerini veniți din mari îndepărtări au fost împărășiați dela evlavia închinării de o vreme cumplită, ce sigur va mai fi și îmbolnăvit pe unii dintre pelerini.

Ca să putem da adăpost pelerinilor și altar pentru sfintele ierurgii, avem trebuință de un adăpost încăpător pentru pelerini cu câteva chiliuțe pentru personalul slujitor și de o mică biserică de lemn și până vom ajunge să clădim una mai statornică cu dependențele ei trainice, adevă să clădim sfânta Mănăstire Izvuc, întemeiată de noi.

Cum însă eparhia noastră nu dispune de fonduri, nici din pădurea primită nu se poate realiza vre-o dobândă, apelez la evlavia credincioșilor să contribuie la împlinirea scopului sfânt.

Glasul nostru chemător la jertfa evlaviei este îndreptat și către frații din alte eparhii, cari și până acum și-au căutat leac de

vindecare sufletească și trupească la izvorul tămăduirii din Izvuc, căci izvorul cade la marginea eparhiei noastre și le este lor asemenea ca nouă.

Eu am sămănat sămânța evlaviei între poporul meu. Voi scumpii mei conliturgistori o udați, iar Tu Doamne fă să crească, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea în vecii vecilor amin.

Rolul calităților familiei preotului

Cea mai simplă, deci cea mai adevărată formă a organizației omenești, este desigur familia. Dumnezeu a voit astfel. Văzând că „nu este bine a fi bărbatului singur, i-a dat lui soție pe femeie.“ Prin această dispoziție, femeia „se desparte de tatăl său și de mama sa și se unește cu bărbatul său, formând amândoi un trup“.

Ei bine, prin expresia „un trup“ vrea să se desemneze unitatea de vederi și acțiuni, adevă înțelegerea soților în toate.

Legați cu firul cel mai tare al sufletului, prin dragoste, întărită de comunitatea intereselor, familia astfel constituită e chemată să stea la baza societății omenești.

Astfel este, sau mai corect, — trebuie să fie constituit cel mai ascuns sat, sau cel mai mare oraș, cel mai mic Stat, cât și cel mai puternic Imperiu. Și cum în ordine naturală, după o singură familie urmează complexul mai multora, ceea ce în limbaj comun se numește sat, să vedem cum trebuie să fie alcătuite familiile cari compun satele ca să poată servi de baza societății politice a Statului.

Vom zice imediat: Când soții legați prin dragoste reciprocă formează familii bine încheiate și când totalitatea lor duc o viață armonioasă.

Să vedem dar ce se poate face într'un sat ca familiile să fie bine încheiate să trăiască în armonie și satul astfel să prospereze.

Intr'un sat, ca și ori unde de altfel, familia preotului trebuie să fie model de *modestie* și *hărnicie*, apoi de *seriozitate* și să fie în primul rând *religioasă*.

Modestă, pentru că ea trebuie să servească, celor mulți nevoiași, mângăiere și exemplu

celor bogați, cari mai ales azi încearcă excentricul în îmbrăcăminte, lăpădând frumosul port românesc; — în vorbă, papa-galizând cuvinte streine, pocind limba noastră dulce și frumoasă; — în obiceiuri, lăsând pe ale noastre, cari secole de-a rândul a ajutat neamul în suferința cauzată de barbari.

Harnică, pentru că are a servi exemplu de învățătură celor săraci și leneși cari de regulă văd în altceva cauza sărăciei lor, — cât și celor bogați cari se ostenesc prea mult până la îmbolnăvire, cari vor să-și caute fericirea în îngrămădirea de averi, uitând cu totul că întâi este a se căuta Împărăția cerurilor.

Serioasă. Dar serioasă, pentru că familia preotului e urmărită cu un interes de neînchipuit, atât de cei răi, cât și de cei buni, enoriași sau vecini, cunoscuți ori prieteni.

Cei răi se bucură că preotul ori preoteasa nu's mai buni ca ei, dacă duc o viață neserioasă, ușuratică. Ei își văd în faptele acestora justificate relele lor.

Se impune să fie serioasă pentru a fi ferită de bârfelile oamenilor, cari din lucruri de nimic simt adeseori plăcerea să scornească lucruri mari, din greșeli mici, păcate și patimi mari. Îndeosebi să se ferească a nu se amesteca în viața culinară a altora, să nu poarte povești ofensatoare între unii și alții și mai ales să nu vorbească de rău pe nimeni.

Cuvintelor scornite și răspândite de anonimi, să nu le dea atențiune, sau în cel mai rău caz să le caute proveniența care de regulă-i întunecoasă.

Religioasă. Preotul „din straja dimineții până'n noapte va servi lui D-zeu“. Nu va lipsi nici când dela Altar și va fi un paznic neadormit al sufletului turmei sale. Iar preoteasa își va forma din casa sa o biserică a familiei, în care va învăța imnuri de laudă și mulțumită către D-zeu, pentru sănătatea și bunăstarea soțului, copiilor și a sa proprie.

Dealtfel biserica-i va fi locul de vizite în fiecare Duminecă.

Cu influența și comunicativitatea ce o are asupra femeilor parohiene, va fi cel mai prețios colaborator al preotului, în propagarea credinței noastre ortodoxe strămoșești.

Iată pe scurt calitățile pe cari trebuie să le aibe familia preotului,

Familia preotului care va osteni a și-le însuși, sunt sigură că va influența în bine întreg satul, în fruntea căruia prin binecuvântare a ajuns.

Intr'un sat compus din astfel de familii, putem avea cea mai desăvârșită încredere.

Statul se va putea sprijini pe el cu toate greutatele lui.

Și mai ales Statul nostru Românesc, alcătuit cu atâtea jertfe, trebuie să ne trudim a-l ține la înălțime, ca nu cumva viermii sociali să ni-l dărâme.

Viorica Fofeldea, preoteasă.

O onomastică arhierescă.

Prea Sfinția Sa Episcopul *Nichita* al Argeșului, la 15 Septembrie a. c. și-a serbat ziua onomastică împlinind vârsta de 64 ani și 5 de arhierescă păstorire, în cari a desvoltat o foarte apreciată activitate atât de ordin duhovnicesc cât și gospodăresc. Iată cum este relevată această activitate în buletinul eparhiei Argeșului:

„Urmând drumul brăzdat de Iosif, Ilarion, Timuș, Callist, cari au ilustrat scaunul episcopesc al Argeșului, P. Sf. *Nichita*, cu experiența, cu tactul, cu bunătatea și exemplul său pilduitor, deși într'un timp destul de scurt și în împrejurări așa de neprielnice, a izbutit să așeze aci, o frumoasă rânduială în viața sufletească și gospodărească a eparhiei noastre.

Cine urmărește învățăturile pastorale cu care îndeosebi la zile mari P. S. Sa hrănește pe credincioșii săi; Cine apreciază claritatea cu care personal regulamentează îndatoririle preoției și ale organelor de control, cine cunoaște dragostea stăruitoare cu care binevestește pacea și bunăînțelegere între toți fiii săi duhovnicești, și efectele fericite pe cari aceste exemple și îndemnuri le are asupra preoției, spre a lucra cu mai mult spor, pentru propășirea lucrării dumnezeiești în ogorul eparhiei noastre; iar pe de altă parte cine știe starea în care se află palatul de reședință episcopescă, înainte de venirea P. S. Sale, cine își amintește părăginișul în care ajunsese din cauza războiului întreaga gospodărie a acestei episcopii, cine cunoaște lipsurile bănești și constată cece s'a re-

alizat în acești cinci ani din urmă, cine apreciază eforturile făcute de preoțimea argeșană sub oblăduirea P. S. Sale, în jurul societăților „Frăția” și „Infrățirea”, a seminariului „Neagoe Vodă” și a tuturor instituțiilor din cuprinsul eparhiei, acela va recunoaște împreună cu noi că pentru P. Sf. Nichita, o astfel de sărbătoare la o vârstă de peste 64 ani, aflându-se în condițiuni fizice și intelectuale așa de viroase, nu este numai o simplă mulțumire, ci o adevărată binecuvântare cerească, dăruită de cel care ține în palmă „anii și vremurile”.

Urăm Prea Sfinției Sale încă mulți ani cu sănătate și rodnică activitate.

Concert pentru fondul Catedralei noastre din Cluj.

În creștineasca dorință de a ajuta neobositele străduinți pentru Biserica neamului românesc, ale sufletului de luptă și de jertfă, care este P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, un grup de ziarști clujeni, la frumoasa inițiativă și în urma rodniciei munci a dlor Cucu și Humureanu, a aranjat, sub patronajul P. Sf. Sale, Vineri 28 Sept. în sala festivă a prefecturii județului, un bine reușit concert.

Apelul, vibrator de pioasă și neclintită atașare față de Biserica strămoșască, lansat de inițiatori, a aflat răsunetul cuvenit în inimile credincioșilor din Cluj, cari în număr impunător s'au grăbit să ia parte la concert, oferind cu evanghelic sentiment obolul lor bogat pentru sporirea fondurilor menite să termine marea Catedrală ortodoxă, care în inima Ardealului să poată vorbi tuturor timpurilor despre credința și vrednicia neamului românesc, și pentru a cărei înălțare P. Sf. nostru Episcop, nu cunoaște, pentru sine, nici un fel de odihnă și cruțare, cu toată vârsta-i înaintată.

Programul concertului, întocmit cu priecpere și îngrijire, a procurat selectului public din sală plăcuta ocazie, să asculte frumoase arii cântate de fruntași ai artiștilor noștri dela Opera română, cari și de

data aceasta, ca în multe alte rânduri, au înțeles să dea prețiosul lor concurs, pentru un scop atât de laudabil. Astfel d-na Mimi Nestorescu și dl Ionel Crișan, consacrați maieștri ai cantului, în minunate arii de N. G.ordano, A. Boito și F. Mendelsohn, precum și violoncelul vrăjit al dlui Flor Breviman și frumosul acompaniament la pian al dlui Ronay, pe nesimțite au făcut sufletele auditorilor, să transcendeze ocupațiile și nevoile curente, ridicându-le în sferele senine și liniștite ale artei adevărate.

De aceeaș înălțime artistică, trebuiau să fie, și *firește* au și fost, și execuțiile religioase, prestate de binecunoscutul cor mixt al Episcopiei, de sub priceputa și energica baghetă a simpaticului dirijor prof. S. Golumba. Puternic în „Slavă întru cei de sus” de G. Muzicescu, de pioasă eleganță în „Îngerul a strigat” de Makarov, cuceritor în „Concert duminical” de Mugur, termină cu „Pre tine te laudăm”, splendida compoziție a nemuritorului G. Muzicescu, a cărei superioară execuție, prin acel atât de fin și precis pianissimo, a răscolit cele mai tainice simțiri în sufletele auditorului.

Încadrată în acest frumos concert a fost foarte instructiva conferință a dlui A. Hodoș despre „Biserica națională”. În formă elegantă și impresionantă, conferențiarul face un sincer expozeu al trecutului Bisericii ortodoxe, care a prezidat toate faptele mari ale neamului românesc, dela însăși nașterea sa și până azi, fiindu-i izvor nesecat de energii și îndrumător adevărat în urmărirea idealului și rostului său. Istoria neamului românesc în întregime e brodată pe fondul oferit de Biserica ortodoxă. „Deaceea — termină conferențiarul — să fim totdeauna *buni creștini* și în acelaș timp *români de treabă*”.

Venitul concertului cifrează frumoasa sumă de Lei 40.000.—. Laudă, cinste și recunoștință celor ce s'au străduit pentru aranjarea lui. Fapta lor inspirată de nobile sentimente să servească de pildă și altora, căci din jertfe și contribuții s'au ridicat toate lăcașurile de închinare ale neamului românesc.

La locul de zidire al Mănăstirii din Piatra-Fântânelor

În ziua de 8 Septemvrie a. c. în o atmosferă de adevărată înălțare sufletească și pe un loc cu o poziție dintre cele mai romantice, s'a desfășurat un ceremonial religios aranjat de comitetul de construcție a sf. *Mănăstiri din Piatra-Fântânelor* de lângă pasul Bârgăului, în frunte cu d. preot Constantin Flămând, profesor de religie în Bistrița, asistat de d. paroh Aurel Monda din Bistrița-Bârgăului și Ilarion Mariș din Colibița.

Acest act de mare importanță în viața religioasă-morală și național-culturală a poporului nostru românesc din aceste părți, poate fi considerat ca un impozant pelerinagiu în munți, deoarece la aceasta măreață serbare au participat vre-o 2500 oameni, bărbați, femei și copii, atât din satele de pe valea Bârgăului, cât și chiar din satele vecine de peste munți, din județul Câmpulung al Bucovinei, împinși de dorul de a se vedea și a conveni frați cu frați.

Iar pentru continuarea lucrării de edificare al acestui sfânt locaș de rugăciune, inițiat și susținut până acum prin râvna și însuflețirea unui țaran simplu din Bistrița-Bârgăului, a credinciosului *Vasile Lăzurca*, din averea sa proprie, în aceste timpuri de adânc simțită criză financiară și economică, să remarcă faptul îmbucurător, că cu aceasta ocaziune — pe lângă alte donațiuni în natură anume: lemn de construcție, lucru, icoane și terenul pe care se edifică, toate evaluate în sumă de Lei. 90.400, — s'a încasat frumoasa sumă de 50.000 Lei în bani gata.

Prin acest gest nobil poporul nostru din aceste părți, dornic și el de cultură și progres, dovedindu-și pe deplin simțul său de jertfă, pe aceasta cale, face apel la inima tuturor oamenilor de bine, fără deosebire de clasă și poziție socială, să se atașeze la opera de luminare și consolidare a țărânilor noastre din munți, sprijinind această frumoasă inițiativă cu cuvântul și cu fapta spre mărirea lui Dumnezeu și întărirea credinței noastre strămoșești.

Un participant.

CRONICĂ

Știre personală. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, în ziua de Luni 8 Oct. c. va pleca la București pentru a participa la lucrările Comisiunii pentru stabilirea ante-proiectului de salarizare a clerului. Lucrările acestei comisiuni vor dura vreo opt zile.

Predică în Catedrala din Cluj. Duminecă, în 7 Oct. c. va predica prot. *Nicolae Vasiu* protopopol Clujului; Duminecă, 14 Oct. c. prot. *D. Antal*, rev. eparhial.

Aviz oficiilor parohiale. La tipografia eparhială se află în depozit și se pot comanda următoarele tipărituri oficiale: *Bugete, Contul capitalelor active și pasive, Inventare, Registre de venituri și cheltuieli, Tablou recapitulativ, Extrase din matricula botezaților, cununaților și morților; Coala B.* Comande se pot face și la redacția noastră.

Spre lămurire scriem că la Brașov, anul acesta a început să apară „*Glasul Vremii*” (redactor fiind un oarecare: *Ion Podea*) cu pretenții de „revistă socială și economică”, pentru lămurirea poporului român, care în realitate însă se ocupă cu abaterea lui dela calea cea bună a vieții religioase, bătătorită dela însăș închegarea sa ca neam. Deaceea să nu fie confundată cu ziarul asociației generale a clerului ort. român din România, care poartă același nume „*Glasul Vremii*” și care trebuie sprijinit de oricare preot.

Cununie. Duminecă în 30 Sept. a. c. și-a serbat cununia religioasă în biserica ort. rom. din Turda, dl *Gheorghe Gligor* absolvent al Academiei teologice ort. rom. din Cluj, cu d-șoara *Otilia Balint*. Sincerile noastre felicitări!

Un câne samarinean. Un medic veterinar din Paris vindecase pe un câne care își rupsese piciorul. În semn de mulțumită, cânele venia din când pe la medicul care-l scăpase de năcaz. Mare fu mirarea medicului, când într'o zi cânele vindecăt veni la el cu un alt câne, acesta cu un picior rupt. Medicul-veterinar i-a legat și acestuia piciorul și l-a îngrijit. Bătând din coadă,

cânele sănătos se uită par'că cu milă la tovarășul lui bolnav, cum îl spală și îl leagă medicul-veterinar. Cânele a dovedit o minte aproape ca a unui om.

Avizul de pe ușa unei biserici din Anglia cuprinde următoarele: „Biserica e deschisă toată ziua. Îi vedem bucuroși și pe tâlhari, însă le atragem atențiunea ca nici decum să nu-i pășească pragul cu intenții de a-și exercita meseria, ci să vină să se închine și să se îndrepte. Dealtfel nici n'au la ce se osteni pentru furături, căci casele pentru donații în fiecare scară se goleşc“.

	PARTEA OFICIALĂ	
--	------------------------	---

Nr. 5232/1928

Convocare.

În temeiul autorizațiunei ce Ni-s'a dat din partea Sfântului Sinod prin adresa Nr. 262 din 13 Iunie 1928, prin aceasta convocăm pe PP. CC. Părinți preoți misionari eparhiali din întreaga țară la

Congresul I. misionar

care se va ține la ARAD în zilele de 25—28 Octomvrie 1928, pe lângă programa de mai jos.

Congresul fiind public, vor fi binevăzuți oricari participanți din Cler și din Poporul credincios.

PROGRAMA

Partea I. Congresul teoretic.

Joi, 25 Oct.: Ședința I. a Congresului, în sala Academiei teologice.

Ora 10 a. m. Te-Deum în biserica catedrală.

Ora 11 a. m. Deschiderea solemnă, din partea P. Sf. Sale Episcopului Grigorie, în sala mare a Academiei teologice.

Ora 1. d. m. Continuarea ședinței cu teme: a) „Opera misionară unitară a Bisericii ort. române“; b) „Programa de muncă a misionarului eparhial“. (Cu discuții după fiecare subiect).

Vineri 26 Oct. Ora 6-50 a. m.: Plecarea la sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog.

Ora 7-30 a. m.: „Paraclisul Maicii Domnului, în biserica sf. Mănăstiri.

Ora 9 a. m.: Utrenie cu sf. Liturghie: predica arhim. Policarp Morușca (sau a altuia, care i-s'ar anunța).

Ora 1. d. m.: Masa comună.

Ora 3 d. m.: Vecernia zilei.

Ora 4 d. m.: Ședința II-a a Congresului cu tema: c) „Misionarismul societăților religioase pentru tinerime“. (Cu discuții asupra subiectului).

Ora 6-30 d. m.: Întoarcerea cu trenul, la Arad.

Sâmbătă 27 Oct. Ora 7 dim.: Utrenie, la Catedrală.

Ora 9 dim.: Ședința a III-a (în sala Academiei teol.) cu tema: d) „Misionarismul printre sectari“ (cu discuții asupra subiectului).

Partea II. Congresul practic.

(Misiuni religioase)

Sâmbătă, 27 Oct. d. m.: Vecernia, cu cuvântarea introductivă a P. C. Sale arhim. Policarp Morușca.

Ora 6 d. m.: Pavecernița, cu alocația de îndemn la mărturisire, de P. C. Sa prot. Dr. Ștefan Cioroianu.

Duminecă, 28 Oct. ora 6 și jum. a. m.: Utrenia, urmată de primirea pelerinilor.

Ora 9 a. m.: Sf. Liturghie, cu Arhieru și predică despre sf. Împărtășanie, urmând cuminecarea creștinilor.

Ora 1 d. m.: Masă comună.

Ora 2. d. m.: Vecernie urmată de:

Conferința „Biserica misionară“ (ca un apel către public de a se atașa la opera misionară a Bisericii).

Ora 4 d. m.: Concert religios, dat de corul „Armonia“ în catedrală (cu intrare liberă și gratuită pentru oricine).

Ora 8 d. m.: Reprezentația teatrală: „Apostolii satelor“, la „Casa națională, în suburbiul Pârneava.

Arad, 18 Sept. 1928.

(ss) **Dr. Grigorie Comșa,**

Episcopul Aradului, delegat al Sfântului Sinod.

Toți acei delegați oficiali ai eparhiilor și doritorii de a lua parte la congres, cari nu s'ar fi anunțat până acum la sf. Episcopie a Aradului, să se anunțe C. Sale Părintelui Florea Codreanu, (Arad, Piața Catedralei), incredințat cu îngrijirea de adăposturi potrivite. Tot la Cucernicia Sa se vor anunța și acei preoți ai noștri, cari ar veni cu creștini mai dela distanțe, pentru ziua de 27—28 Oct.